

Udlændinge- og Integrationsministeriet

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding (omarbejdning)

KOM(2022) 650

Nyt notat

Nærværende grund- og nærhedsnotat sendes tillige til Udlændinge- og Integrationsudvalget.

Sagen er omfattet af retsforbeholdet.¹

1. Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om omarbejdning af direktiv om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding. Forslaget indgår i en pakke af foranstaltninger med det overordnede formål at tiltrække de kvalifikationer og talenter, som EU har brug for, navnlig ved at styrke fastboende udlændinges ret til at flytte til og arbejde i andre medlemsstater. Formålet er således at indføre en reel status som fastboende udlænding i EU. Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget er omfattet af det danske retsforbehold, og direktivet vil derfor ikke finde anvendelse i Danmark. Forslaget vil derfor ikke få lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen har den 27. april 2022 fremsat forslag til omarbejdning af direktiv 2003/109/EF om tredjelandsstatsborgeres status som fastboende udlænding. Det gældende direktiv har til formål at etablere en fælles status for alle tredjelandsstatsborgere, der har opholdt sig lovligt i en medlemsstat i en periode på fem år, hvorefter udlændingen opnår en række rettigheder på lige fod med medlemsstatens statsborgere, herunder adgang til arbejdsmarkedet, undervisning og erhvervsuddannelse, anerkendelse af erhvervskompetencegivende eksamensbeviser, social sikring, skattefordele, adgang til og levering af goder og tjenesteydelser, som står til rådighed for offentligheden, herunder adgang til en bolig mv. Derudover får udlændingen mulighed for at flytte til og opholde sig i andre medlemsstater for at udøve erhvervsvirksomhed, for at studere eller for at gennemføre en erhvervsuddannelse og af andre årsager. Også retten til mobilitet inden for EU er underlagt en række betingelser.

---

¹ Forslaget er fremsat med hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), tredje del, afsnit V. Ifølge protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge protokollen er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

17. august 2022

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Internationalt udlændingesamarbejde
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

Status som fastboende udlænding kan opnås efter 5 års lovligt og uafbrudt ophold i medlemsstaten og medfører tidsubegrænset opholdstilladelse, som kun kan indtages under visse særlige betingelser. I forbindelse med opnåelse af status som fastboende udlænding kan der stilles integrationsbetingelser i overensstemmelse med national ret. Direktivet finder ikke anvendelse på personer, der har opholdstilladelse efter bl.a. au-pair ordningen, som studerende samt personer med international beskyttelse.

Hjemmelsgrundlaget og det danske retsforbehold

Forslaget er fremsat med hjemmel i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) tredje del, afsnit V, artikel 79, stk. 2, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

I medfør af artikel 1 og 2 i protokol nr. 22 om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om TEUF, deltager Danmark ikke i vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til tredje del, afsnit V, som ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet").

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget til omarbejdning af direktivet er at gøre det lettere at opnå status som fastboende udlænding i EU, navnlig ved at tillade tredjelandsstatsborgere at sammenlægge opholdsperioder i forskellige medlemsstater. Således vil kravet om fem års uafbrudt ophold ikke brydes ved lovligt at flytte fra en medlemsstat til en anden. Derudover skal perioder med lovligt ophold som studerende og som person med midlertidig beskyttelse samt opholdsperioder, der oprindeligt var baseret på midlertidige årsager, medregnes i beregningen af de fem år.

Forslaget har endvidere til formål at styrke rettighederne for fastboende udlændinge og deres familiemedlemmer, herunder retten til at flytte til og arbejde i andre medlemsstater.

Endelig har forslaget til formål at sikre, at tredjelandsstatsborgere har et reelt valg mellem opholdstilladelse iht. direktivet og nationale permanente opholdstilladelser. Derfor indebærer forslaget en mekanisme, der skal sikre, at tredjelandsstatsborgere opnår lige vilkår under de forskellige opholdstilladelser, herunder vedrørende procedurer, ret til ligebehandling og adgang til oplysninger.

Forslaget skal ses i sammenhæng med Kommissionens forslag til ændring af direktiv 2011/98/EU om én enkelt ansøgningsprocedure for en kombineret tilladelse til tredjelandsstatsborgere til at opholde sig og arbejde på en medlemsstats område og om et sæt fælles rettigheder for arbejdstagere fra tredjelande, der har lovligt ophold i en medlemsstat (KOM(2022) 655).

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har i forhold til opfyldelsen af nærhedsprincippet anført, at:

”Nærhedsprincippet finder anvendelse, da der er tale om et område med delt kompetence. Behovet for en fælles EU-ramme for lovlig migration hænger sammen med afskaffelsen af kontrollen ved de indre grænser i EU og oprettelsen af Schengenområdet. I denne forbindelse berører en medlemsstats migrationspolitikker og -afgørelser andre medlemsstater, hvorfor det anses for nødvendigt at have et fælles sæt EU-regler vedrørende betingelserne og procedurerne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold i medlemsstaterne samt at fastlægge deres rettigheder efter indrejse. [...]

Omarbejdningen af direktivet om fastboende udlændinge sigter mod yderligere harmonisering og forenkling. Navnlig vil forbedrede rettigheder gavne tredjelandstatsborgere, og en lettere adgang til at opnå status som fastboende udlænding i EU vil sikre en sikker og stabil opholdsstatus for tredjelandstatsborgere, der ellers ikke ville opfylde betingelserne for at opnå statsborgerskab. Desuden kan der kun indføres effektive regler om mobilitet inden for EU på EU-plan, eftersom ingen national migrationspolitik nogensinde har givet lempelser for ansøgninger fra tredjelandstatsborgere, der opholder sig i en anden medlemsstat. Endvidere vedrører medlemsstaternes beføjelse til at fastlægge antallet af tredjelandstatsborgere, der kan indrejse fra tredjelands på deres område for at søge arbejde, kun tredjelandstatsborgere, der kommer fra lande uden for EU, og finder ikke anvendelse på deres mobilitet inden for EU. EU-reglerne har derfor en vigtig indflydelse på tredjelandstatsborgeres reelle mobilitet på tværs af medlemsstaterne.”

Regeringen er enig i, at nærhedsprincippet er opfyldt.

6. Gældende dansk ret

Det vurderes ikke relevant at redegøre for gældende danske ret.

7. Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser, da forslaget er omfattet af retsforbeholdet.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde (SPAIS) den 18. august 2022.

Dansk Arbejdsgiverforening har i deres høringssvar angivet at være positiv over for initiativet, der forbedrer mulighederne for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft til EU. Hvis omarbejdningen af direktivet bliver vedtaget, får tredjelandstatsborgere lettere adgang til EU's arbejdsmarkeder. Det stiller danske virksomheder ringere i konkurrencen om internationale medarbejdere, idet direktivet ikke finder anvendelse i Danmark på grund af retsforbeholdet. Derfor finder DA det vigtigt, at regeringen sikrer, at virksomheder i Danmark ikke kommer til at stå konkurrencemæssigt dårligere end virksomheder i de øvrige medlemsstater.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er generelt positiv over for vedtagelsen af initiativer, der forbedrer mulighederne for at tiltrække efterspurgt kvalificeret arbejdskraft til EU. Samtidig er regeringen løbende opmærksom på, at Danmark fortsat har mulighed for at imødegå behovet for kvalificeret arbejdskraft i Danmark.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.